

Intolerància?

La caiguda d'un règim, i més encara quan aquest règim té rels profunes dins la tradició del poble on impera, no es produeix pas, simplement, per l'acció corrosiva i desintegrant d'aquells corrents ideològics que li són adversos. Aquests corrents han d'ésser completats per l'actuació impopular i errònia del règim en decadència, perquè, creant-li un estat d'opinió adversa, li faci impossible l'estabilitat.

El règim monàrquic suara bandejat d'Espanya portava rera seu un ròssec millenari de malvestats, d'errors, de crims, d'egoismes, de concupiscències que, fent créixer vers ell, cada dia més, l'odi del poble, produïren, per fi, el seu enderrocamet.

Hom ha dit mantes vegades, i nosaltres no deixem de reconèixer, amb cert fons de raó, que la República, a Espanya, tant com l'esforç dels republicans l'han portada els errors de la monarquia. Una de les tares que amb més intensitat va anar congriant l'odi del poble contra l'Estat monàrquic, fou el seu delicte a classificar els ciutadans en castes, privilegiades les unes, d'altres, les més nombroses, tingudes en el més pregon i humiliant menyspreu.

Hauria estat, per tant, suïcida, que la República, en el moment d'organitzar-se, hagués incorregut en aquells mateixos errors que produïren el fracàs del finit règim. La República, règim democràtic, no podia pas menys que implantar el principi de l'igualtat de tots els ciutadans davant la llei. I per això, en redactar la seva carta constitucional, estatua que ni la classe social ni la riquesa, ni les idees polítiques, ni les creences religioses podien ésser fonament de privilegi.

Es evident que la implantació d'aquest principi igualitarí escantonava els drets de certes persones i de certes organitzacions, drets que, durant el període monàrquic eren considerats com intangibles. Però, tanmateix, aquest rebaix en els drets d'aquells que fins llavors gaudien d'uns privilegis absurdos des del punt de vista democràtic, augmentava en cada ciutadà el ni-

vell de la seva dignitat individual i cívica.

Aquells, però, que creuen que aquesta dignitat ha d'estar subordinada a llurs interessos particulars, poc escrupulosos i egoistes, s'ha sentit ferits per l'esperit anivellador de l'Estat republicà, i han cercat en el vocabulari un mot que a l'hora que fes néixer certa prevenció vers aquell esperit per part de l'opinió neutra, els serveis de bandera on recolzar llurs atacs a la nova República. I han llançat als quatre vents la paraula "intolerància".

Calia, segons ells, que la República, desoint els desigs unànimes del poble, els reconegués tots els drets i privilegis que havien gaudit durant tants segles, i que els permetés continuar involuerant llurs interessos amb els interessos de l'Estat republicà. Quan la llibertat de consciència i el dret a professar i practicar lliurement qualsevol religió queden garantits per la llei fonamental de la República, aquesta és titillada, per ells, de secretaria. Quan la República, en considerar que tots els sentiments religiosos són, per divergents que siguin, respectables, i que, per tant, no tenint ningú dret a ferir els altres en aquests sentiments, redueix les pràctiques dels cultes dins el clos de llurs recintes particulars, hom la blasma d'intolerant.

Governar no és molestar, deia encertadament un dia el gran filòsof espanyol Josep Ortega i Gasset. Però nosaltres diem, encara, que governar no és tampoc permetre que uns ciutadans, invocant privilegis que l'evolució política i social, creadora de noves concepcions, ha fet caducar, pretenguin molestar els altres. La monarquia amb les seves complaences vers les castes nobiliària, militar i eclesiàstica, ha permès que aquestes molestessin durant llargues centurias la classe popular. I el poble, en prendre consciència de la seva pròpia vàlua, ha foragit amb indignació i fàstic aquest règim que permetia aquestes indignitats, i en el moment de cobrar la seva llibertat no és gens estrany que senti certa adversió vers tot allò que li recordi, encara, els temps aquells

Per la puresa de l'idioma

El telègraf ens porta la nova. A Santiago de Xile seran castigats els autors d'errades gramaticals en els anuncis públics per tal d'aconseguir la màxima pureza en l'idioma. La mesura adoptada pel Municipi xilè ens sembla bé, si amb la seva aplicació s'aconsegueix eliminar dels llocs públics els anuncis amb faltes gramaticals, que tan eloquientment delata la incultura dels pobles.

A Catalunya, l'aplicació de la Llei xilena constituïria una veritable revolució, puix que són molts moltíssims, els cartells anunciadors que apareixen amb errades gramaticals d'importància, malgrat existir una oficina mantinguda per la Generalitat, on, gratuitament, es corregeixen els textos que han de posar-se a la consideració pública.

Potser fóra excessiu fer comparèixer davant d'un Tribunal de Justícia els autors d'errades gramaticals; però és evident que caldria que el nostre poble s'imposés, a més de l'obligació de retolar i anunciar els establiments en català, la de fer-ho en perfecte estil i correcció acurada.

Les faltes gramaticals demostren, a més de la incultura general dels pobles que no saben evitar-les, una negligència imperdonable. Caldria ésser exigent i recte en l'aplicació de càstigs per tal d'evitar el turment que representa per a les persones de bon gust, l'haver de contemplar assiduament la desagradable prova de mal gust representada pels cartells i anuncis amb errades atemptatòries a la perfecció gramatical.

Té raó l'alcalde de Santiago d'aplicar sancions tan greus com és la compareixença davant d'un Tribunal de Justícia, per a castigar la manca de domini de l'ortografia i de l'idioma? Possiblement que sí. I es basa, per a mantenir la seva posició, que les errades gramaticals posades a la vista del pú-

..... en què havia de suportar resignadament les molèsties dels qui gaudien del favor reial.

La República no té res d'intolerant. El que passa és que ha acabat amb la intolerància.

ble, contribueixen a mantenir en l'error els que no posseeixen prou cultura per a subsanar-les per ells mateixos.

Des d'aquest punt de vista, tot el que es faci és insuficient. La pureza de l'idioma és la demostració més eloquient de la cultura dels pobles i per tal d'aconseguir aquesta pureza cal fer tots els esforços.

A Catalunya, però, fóra exagerat arribar tan amunt. El que s'imposa, per ara, és aconseguir l'ús absolut de la nostra llengua en tots els rètols i en tots els anuncis. I com ara iniciem aquesta catalanització podem proceure, amb l'auxili de les persones tècniques que calgui, redactar-los d'acord amb les normes ortogràfiques més correctes.

Si malgrat això no fos possible aconseguir la pureza que el bon gust i la cultura reclamen, caldria emparar-se en els procediments que l'Ajuntament de Santiago de Xile ha posat a la pràctica.

Cal no oblidar que les errades gramaticals són un intentat a l'idioma i que dels intentats se n'ha de respondre davant dels Tribunals de Justícia. A Catalunya, però, el bon gust i la cultura del poble evitaran que s'hagi d'arribar a procediments de tanta duresa i no dubtem que la pureza de l'idioma serà feta per pròpia voluntat.

MANUEL VALLDEPERES.

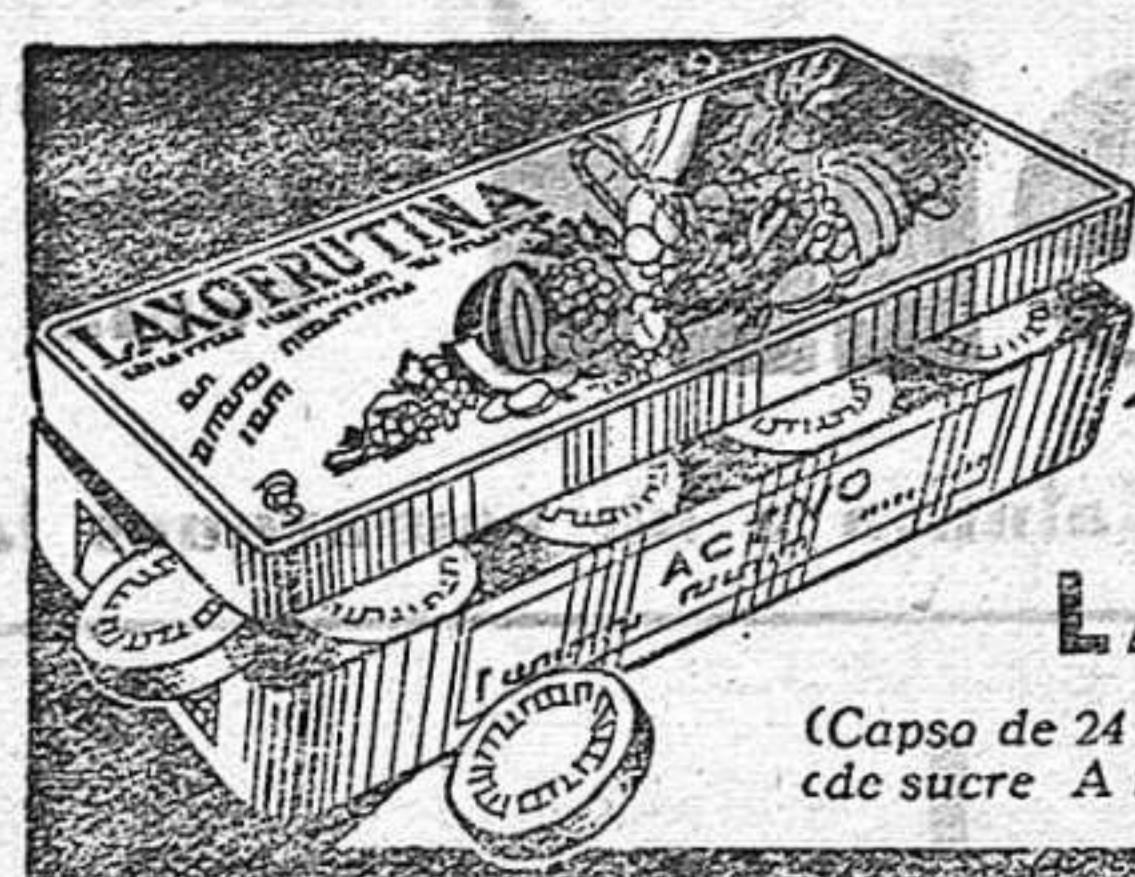
..... De la depressió econòmica mundial

Disminueix la venda en els comerços alemanys

El volum total de venda en els establiments mercantils de Frankfurt durant el mes d'octubre passat ha descendit en un 17'3 per 100 amb relació a la venda d'igual mes del passat any.

En articles alimentaris i de recreu el descens ha estat de 20 per cent.

Solament en la venda de mobles i articles per a la casa el volum de venda és semblant al de l'any anterior, sense advertir-se retroces

ESTRENYIMENT

La curació està ací. El laxant lleminadura.
Comprí avui mateix una càpsa.

LAXOFRUTINA del Dr. ORNOSA

(Càpsa de 24 pastilles. Pies 2'50. També en capsetes de 2 pastilles i en sobre de sucre. A totes les Farmàcies d'Espanya.)

Laboratori ORNOSA - Reus

Farmàcia

Raval alt Jesús, 40

FARMACIA
CAVALLÉ
REUS

Cavallé

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es recolliran i es serviran els encàrrecs a domicili.

Magatzems LA FLECA

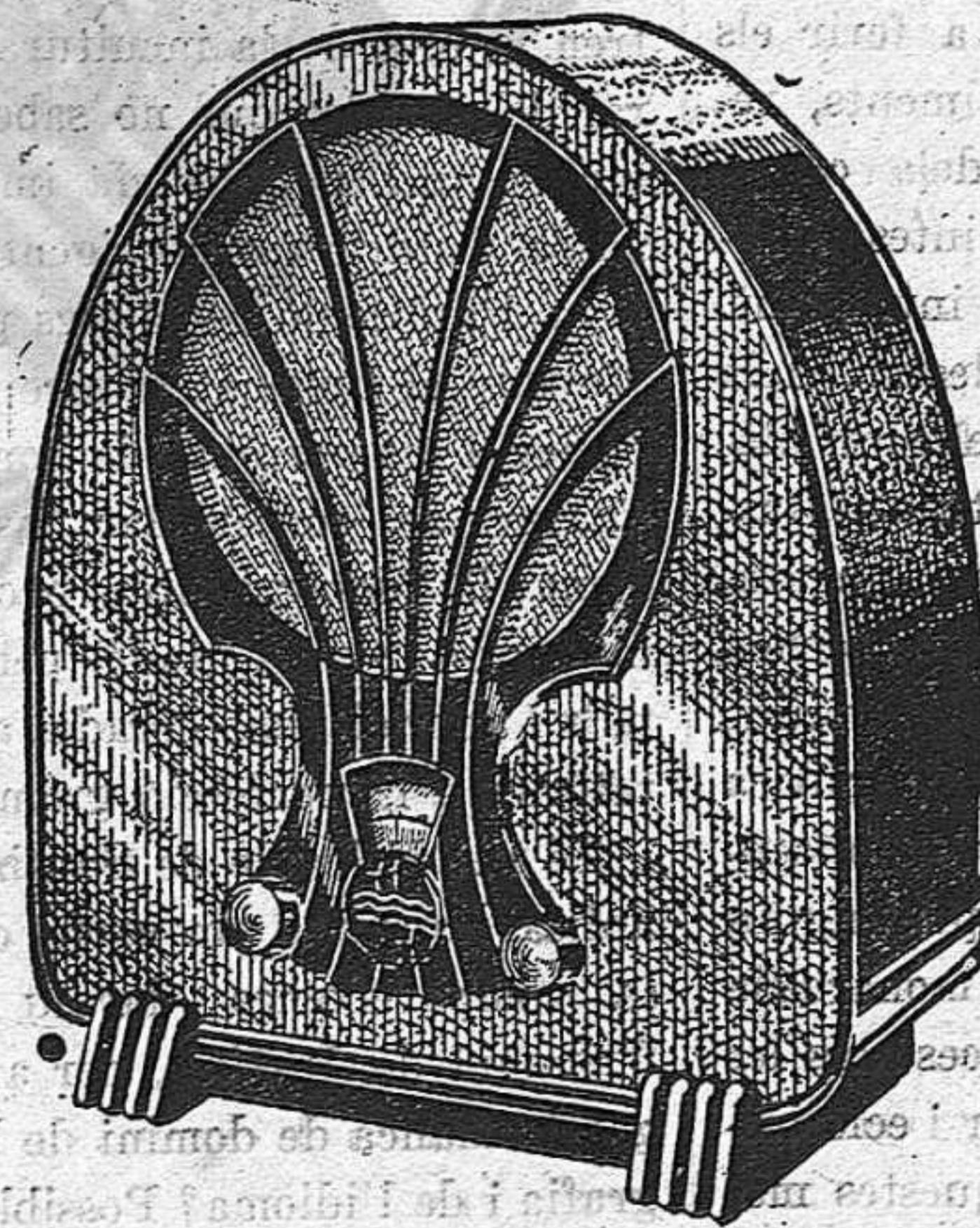
PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Ja ha arribat! PHILIPS

MODEL 830

Representant oficial:

JOSÉP LOZANO
MONTEROLS, 26 - REUS

MAQUINES PER A ESCRIURE

Underwood

Remington

Royal

Smith

Sort

**C
O
M
P
R
O**

MANUEL PALMADA

Raval alt Jesús, 35.-Telèfon 86

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Alta veu

ferro-dinàmic

5 vàlvules

Nou tipus

Noticiari

La conferència del proper diumenge

Ha despertat força interès l'anunci de la conferència que ha de desenvolupar el nostre amic Josep Andreu el vinent diumenge, dia 8, a les 11'30 del matí, organitzada pel nostre Grup Feminí.

Com anunciem en altre lloc, el tema serà "La dona i la política".

*** Oficialment ha estat declarada l'existència de pesta porcina en el terme municipal de Montblanc.

Xalet en venda

Situat dintre la ciutat. Molt confortable. Planta baixa i pis. Dotat d'electricitat, gas, cisterna, pou amb motor, horta-jardí i luxós rafal per a l'estiu.

Informarà Lluís Clivillés Homs, Raval baix Jesús, 23, 2on.

*** L'Institut Oceanogràfic de Leningrad feu un experiment de pesca consistent en installar dos cables units entre ells, un al fons de l'aigua i l'altre a la superfície. Després de passar la corrent elèctrica els peixos suraren, i en mitja hora es recolliren més de cent quilos de diferents espècies. Aquests peixos, collocats en una piscina tornaren a la vida al cap de deu minuts. Unicament quatre estaven morts.

Falten agents

per a Companyia d'Assegurances sobre enfermetats, clínica, defunció, etc., etc. Serietat i bona presentació.

Adreçar-vos, de 7 a 8 del vespre, al carrer Sta. Paula, 5 bis, 1er, 1^a

*** El Consell municipal de Buenos Aires, ha prohibit que les monges puguin dedicar-se a infermeres als hospitals, en vista de les repetides denúncies que han fet els malalts, que s'han queixat de negligència en els seus deures amb els malalts que no pertanyen a la religió catòlica.

LLEGIU "L'OPINIO", DIARI D'ESQUERRA.
10 CENTIMS

*** Ans d'ahir a la tarda representants d'"El Ràdium" i de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya celebraren una nova reunió a l'objecte de continuar les gestions per tal d'arribar a una solució de la qüestió fa temps plantejada.

SALO KURSAAL - Tel. 157 R

EXTRAORDINARI PROGRAMA PER AVUI DIJOUS NIT

Estrena de la comèdia interpretada per Bebe Daniels i Warren William:

LA AMANTE INDOMITA

—Estrena d'uns esplèndids dibuixos animadors i sonors: M.....

—Estrena de la primera gran producció nacional parlada i cantada en castellà:

CARCELERAS

Revelació dels artistes Raquel Rodrigo, José Lluis Lloset, Pedro S. Terol i altres.

—Finalitzant l'espectacle amb un assumpte curt, el més xistós de la temporada:

El abogado tartamudo

*** Entre la principal premsa de tot Espanya s'ha iniciat una suscripció per tal de recollir donatius per a socórrer al gloriós poeta Francesc Villaespesa, que es troba pobre i malalt.

*** Se declara oficialment l'existència de mal roig al terme municipal de Blancafort.

Xofer mecànic

S'ofereix per a cotxe particular. Bones referències.

Rao en aquesta impremta.

*** El gran duce Ciril, cap de la casa Romanoff, ha dirigit un missatge a l'Exèrcit roig fent una crida a la consciència nacional russa i declarant que confia en l'Exèrcit per a posar fi al despotisme comunista.

A bon hora!

Radioients

Voleu tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? ESTUDI RADIO, servit per personal de Telegrafs, vos ho remeiarà.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

*** Per avui i demà l'empresa del Teatre Fortuny ha combinat un extraordinari programa de cinema sonor, a base del divertit vodevil "Monsieur, Madame y Bibi", insuperable creació de Florelle, Marie Glory, René Lefebvre i Jean Dax. Un film de la més alta i fina comicitat.

Completxaran el programa, excellent de debò, la comèdia "La Horda Conquistadora", la Revista Paramount i els dibuixos animats "Félix, boxeador".

Tintoreria "La Ràpida"

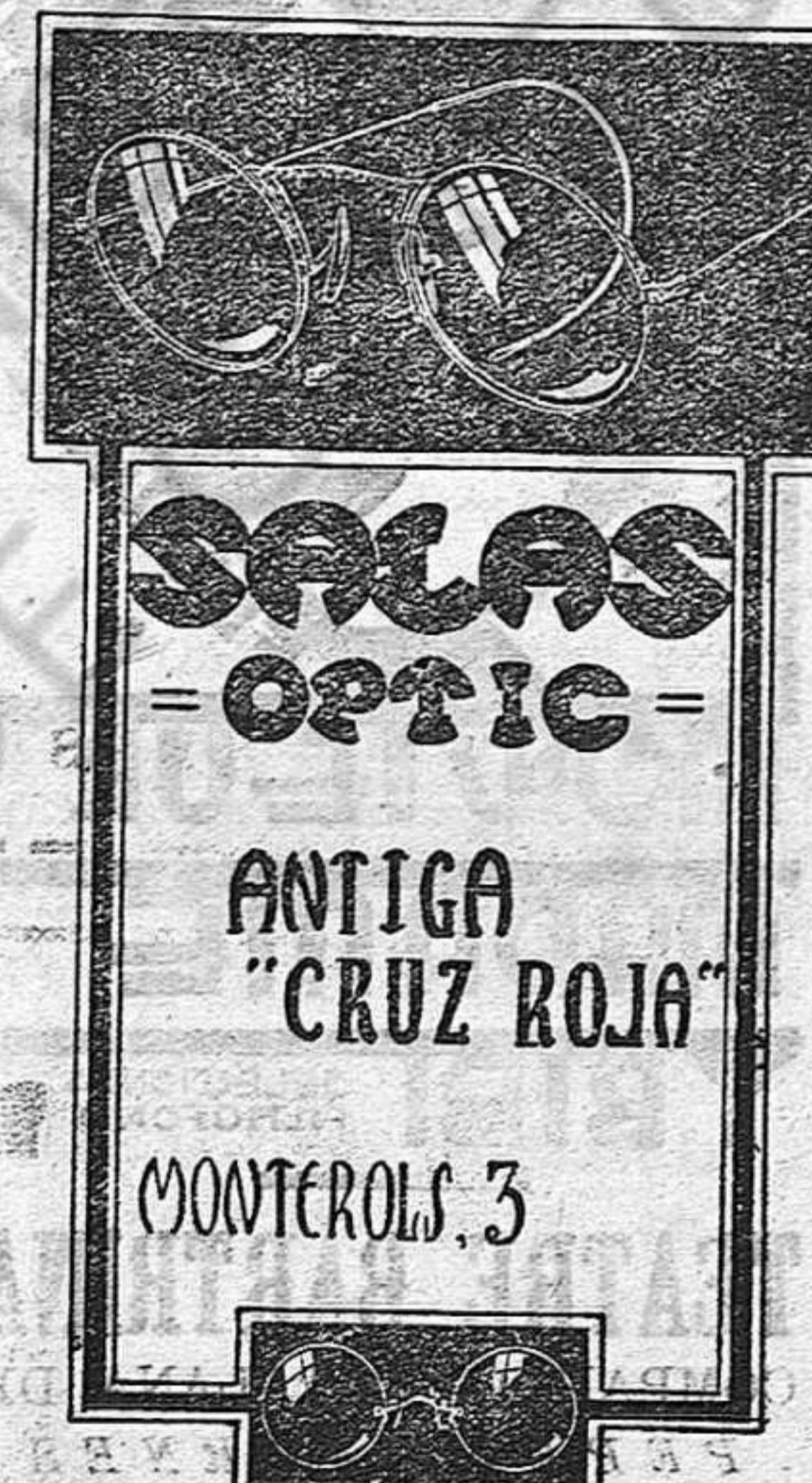
No ho dubti: la casa que li convé és "La Ràpida", pуй és l'única que fa el verdader rentat a sec i li pot entregar tota mena de prendes en poques hores.

C. Jesús, 19. - Telèfon 486-X

*** A Irlanda se celebraran eleccions generals el dia 24 de l'actual. Sembla que De Valera pensa, així, evitar l'enfonsament del Govern al Parlament.

*** El Comité de la Federació internacional cotonera ha estudiat la qüestió de la setmana de 40 hores i ha acordat que, tenint en compte que aquesta jornada no ha estat universalment aplicada, no prendre-la en consideració.

*** Ha visitat la nostra Redacció el número 14 de "Teatre Català". Insereix, com de costum, un interessant sumari.

*** A l'Ajuntament de Badajoz, s'ha celebrat una junta de productors de blat, d'Extremadura, i acordaren elevar una exposició al Govern detallant la gravetat del problema blader, fent un estudi comparatiu de taxes i preus en totes les nacions europees i americanes per arribar a la conclusió de la necessitat d'augmentar la taxa del blat establint una escala gradual de preus per cada època de l'any i fent desapareixer les taxes actuals.

Solicitar per a resoldre el problema, que el govern adquiereix nou milions de quintals mètrics de blat per a llançar-lo al mercat.

Aquesta xifra es calcula que és el superàvit de la producció d'aquest any, amb respecte al consum normal d'Espanya.

S'ha tramès còpia d'aquests acords als productors de blat d'arreu d'Espanya.

*** Com a primera conseqüència de la fugida de 29 dels deportats a Villa Cisneros, el ministre de la Guerra ha destituït el governador de Rio de Oro, i el de Marina ha destituït i sumariat el comandant del canoner "Cànoves del Castillo".

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.
Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.
Telèfon 339

*** Una disposició de la Direcció general de Seguretat prohibeix als agents de l'autoritat exercir cap càrrec ni cobrar cap retribució que no sigui exclusivament la del seu sou oficial.

*** En complicitat amb el director, s'ha descobert un furt de consideració a una fàbrica de catifes de Barcelona.

El valor del gènere sostret sobre passa la quantitat de duescentes mil pessetes.

MERCERIA

SALES

Carrer Major

*** Demà divendres, a les cinc de la tarda, la companyia catalana de Pepeta Fornés posarà en escena, al Teatre Bartrina la popular obra de Josep M. Folch i Torres "Els Pastorets o l'avveniment de l'Infant Jesús", amb l'arribada dels Reis Mágics Melcior, Gaspar i Baltasar.

Els Reis Mágics repartiran carameles entre els nens i nenes.

A la nit, a les 10, tindrà lloc la reestrena de la bonica comèdia en tres actes del nostre volgut amic Pere Cavaller, "Pares sense fills".

Augurem un èxit a l'empresa.

El doctor Tricáz

Há reprès novament la seva visita de Medicina i Electroteràpia Raval alt de Jesús, 11 i 13.—De 12 a 1 i de 3 a 5.

*** En el proppassat any de 1932 s'han registrat en els llibres d'entrades i sortides de documents i comunicacions del Registre General de la Secretaria Municipal d'aquesta ciutat, 3.644 documents d'entrada i 2.895 de sortida.

COMPREU "L'OPINIO", DIARI D'ESQUERRA. - 10 CENTIMS.

*** Hem rebut els números corresponents a juliol i agost de l'any passat, de la revista "Puericultura", publicació del benemèrit Institut de Puericultura de la nostra ciutat.

*** Avui tindrà lloc al Saló Kursaal la projecció del film gènèriquament espanyol "Carceleras", adaptació cinematogràfica de la sarçuela dels senyors Flores i Peydró.

Creiem que l'empresa Sugranyes ha tingut un encert en presentar a Reus aquesta cinta, tota ella portada a la realització d'una manera immillorable pel director espanyol senyor Josep Buchs, més quan aquesta projecció serà també un homenatge que es retrà a l'autor del llibre de "Carceleras", senyor Ricard F. Flores, darrerament traspasat.

El programa serà completat amb "La amante indómita" i "El abogado tartamudo" la més xistosa pel·lícula que s'ha vist fins a la data.

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Col·legis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.
Telèfon 63 B.

R E U S

*** Segons dades que ens facilita la Inspecció Municipal de Sanitat, el coeficient de mortalitat i natalitat durant l'última setmana és el següent:

Nascuts vius, 14 (0'46 per 1.000)
Defuncions, 9 (0'29 per 1.000).

*** A la Costa de Villa Estalle (Palma de Mallorca) les terres han sofert un accentuat moviment cap a la mar, acompanyat de formidables sorolls subterrànies.

El fenomen ha destroçat i ha fet desapareixer camps, conreus i ad-huc una masia.

La carretera de Palma a Villa Estalle ha quedat desfeta.

Els moviments han produït a Mallorca una gran alarma.

R E I S

Llibres per a infants
Rondalles populars

Llibreria Nacional i Estrangera

Naval Santa Anna, 20, REUS - Telèfon 419 R.

*** Aquesta vetlla a les vuit sortirà de la plaça de Galan i García Hernández a recórrer els principals carrers, la cavalcada que cada any organitza Joventut Caritativa amb motiu de la diada de Reis i com a preludi de la festa del Repartiment de joguines als nens pobres.

Hi concorreran artístiques carrosses artísticament il·luminades per llums de bengala.

També assistirà a la cavalcada la Banda Municipal.

*** Es nega que els deportats escapats de Villacisneros hagin desembarcat a San Lluís del Senegal (zona francesa).

TEATRE FORTUNY

Avui, dijous. Nit, a les 10.

EXTRAORDINARI PROGRAMA DE CINE SONOR

Revista Paramount

Gràfics d'actualitat

Félix, boxeador

Dibuixos animats

La preciosa comèdia

La Horda Conquistadora

TEATRE BARTRINA

COMPANYIA CATALANA DE
PEPETA FORNES

Demà, divendres Tarda, a les 5

Exit del grandios espectacle en cinc actes i 18 quadros, de Josep M. Folch i Torres, música del mestre Gaietà Escarrà

ELS PASTORETS

O L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESÚS

Nous cùplets d'En Rovelló.

Els Reis Mágics repartiran caramels entre els nens i nenes.

Nit, a les 10.

Restrena de la bonica comèdia en tres actes i en prosa, original del pulcre escriptor reusenc PERE CAVALLER

Pares sense fills

*** Per haver topat amb unes roques anà a fons prop de Hale Head (Escòcia), el vapor Venècia. Resultaren nou tripulants ofegats.

*** S'han rebut notícies que el senyor Meszaron, de nacionalitat hongaresa, ha descobert recentment a l'Àsia Menor una tribu que està a punt de desaparèixer, la qual parla una llengua que ofereix moltes analogies amb la que figura a les inscripcions hittites.

En l'actualitat s'estan efectuant treballs per desxifrar aquestes inscripcions.

Josep Balsells Samora

METGE-CIRURGIÀ

FORTUNY (Monferols), 25, 1er., 2^a

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5

*** Pel Jutjat corresponent s'ha decretat auto de processament contra el director del setmanari barceloní "El Carrer", per suposades injúries als membres que constitueixen la Junta de l'Institut Pere Mata.

*** Els periodistes que fan informació a la Generalitat han obsequiat amb un banquet al senyor Macià, amb motiu de la seva elecció per a President del Govern de Catalunya.

JA ESTEU SUBSCRITS A "L'OPINIÓ", DIARI D'ES- QUERRA?

7'50 pessetes trimestre.

*** La suscripció per tal de celebrar la Festa del Repartiment de joguines als nens pobres, que té oberta Joventut Caritativa, ascedeix a 888'60 pessetes.

*** A Mas de Barbarans es produí un incendi en una casa propietat de l'Ajuntament i habitada per la mestra. L'incendi se suposa intencionat. Les pèrdues són d'escassa importància.

Pau Borràs i Aragonès

ADVOCAT

Aribau, 89, pral., 1^a (cantonada Mallorca) Telèfon 74479

B A R C E L O N A

*** A Hamburg, ha mort, als cinquanta set anys d'edat, el senyor Cuno, ex-caneller del Reich i director de la Companyia de Navegació Hamburg-Amèrica.

*** Per avui ha estat assenyalat en la Dipositoria del nostre Ajuntament, el pagament de les factures corresponents al mes de setembre procedents d'articles subministrats a l'Hospital Civil i Casa de Caritat.

*** A Roquetes han estat detinguts Joaquim Pons i Juli Frast, autors de diversos robatoris cometuts al súsdit terme municipal.

Els fets de Castilblanco

El diputat socialista Sr. Lluís Jiménez de Asua, que s'ha encarregat de la defensa de diversos dels processats pels successos de Castilblanco, ha manifestat a un periodista que el Consell de Guerra ordinari que ha de jutjar en aquest procés es celebrarà en la segona quinzena del present mes.

Després el senyor Jiménez Asua ha tingut el següent diàleg amb el periodista:

—Quina serà la tesi de l'informe?

—Aquest procés de tan gran espectacle per als profans, té una enorme atracció per al tècnic. Aquest procés és, potser, el més interessant que ha arribat al meu despatx, tant, que si hi recaigués alguna condemna seria injusta.

—A malgrat de la bàrbara tragèdia?

—Sí.

—Es que es troben tan diluïdes les responsabilitats, o és que no hi ha responsabilitat?

—La de tot un poble, la de tota una multitud que en obrar com a una sola persona mata un caporal i dos guàrdies civils. Aquest és el cas d'un delict de les multituds, cas semblant al de Fuente Ovejuna, tan meravellosament descrit i estudiat pel doctor Marañón.

—Així, doncs, la seva tesi desembocarà en una petició absolutòria?

—El catedràtic refusa en part la pregunta i diu:

—A més, de l'autor d'aquests delictes, la multitud, a part de la seva figuració especial, pot obrar com els individus, i en els seus fets pot haver-hi motius d'agreujament, d'atenuació, o d'exempció de la responsabilitat.

—...

—Faré un estudi escalonat, que segurament em portarà a sollicitar l'absolució, però ara seria una mica aventurat afirmar la meitat dels meus arguments, o sia passar d'un salt el camí que penso recórrer amb passes molt curtes.

També és necessari supeditar-se al resultat de la vista.

—Hi declararan molts testimonis?

—Crec que no. Per altra part, a més dels 26 processats, hi declararan sis testimonis. Per què més? O en altre cas, haver proposat tot el poble. I diem testimonis als que, més que tals, són com a membres o trossos de la multitud, l'únic autor en aquest procés.

La Conferència de la Banca privada

En l'actualitat, les condicions de treball dels empleats de la Banca privada estaven regulades per unes bases promulgades en octubre de 1930. Les bases susdites tenien una vigència de tres anys—puix foren retrotretes en els seus efectes a primer de gener de 1930—considerant-se prorrogades per trienis successius si alguna de les representacions de patrons o empleats no les denunciava amb sis mesos d'antelació.

Arribada la data, els empleats es mostraren disconformes amb elles essent necessari, per consegüent, procedir a la seva revisió. I en aquesta tasca estava la Conferència reunida a l'efecte que acabava de suspendre les seves sessions per a reprendre-les dintre de gener, no sense haver causat extraordinària alarma entre l'element patronal les reivindicacions que en matèria de plantilles i salaris, especialment, propugnen els empleats, arribant-se a afirmar rotundament que si prosperessin en la seva integritat determinaria el tancament de nombroses sucursals i tal vegada la liquidació de més d'una signatura important. El problema és, per consegüent, greu, ja que si determinacions d'aquesta índole són sempre doloroses des d'un punt de vista nacional, ho són encara més en moments delicats com els que ara travessen tots els països del món, poguent desencadenar un pànic de conseqüències incalculables.

Les pretensions dels empleats i la possible actitud d'alguns patrons com a conseqüència d'aquestes, plantegen a tots una situació enutjosíssima. No està en el nostre ànim entrar a examinar tots els detalls, puix es careix d'informació suficient per a poder aquillatar amb exactitud quant hi hagi d'imprevisible en les peticions obreres i quant d'inevitabile en les possibles decisions subsegüents dels patrons. Per a un espectador imparcial, desitjós de què el treball assoleixi una remuneració justa dintre els límits possibles per al capital, la decisió està plena de dificultats. Però en aquest cas, com en tots aquells en què es ventilen als interessos nacionals, no està de més escoltar l'opinió dels neutrals, encara que estigui mancada dels suficients elements de jutjici. I l'opinió d'aquests no pot ésser més que una: S'ha de fer el que sigui precis per a evitar que es desencadeni un pànic que podria posar en greu conflicte la

magna obra de la reconstrucció d'Espanya.

Els empleats de Banca, precis és reconeixer-ho, han viscut entregats al capricho patronal fins que les bases denunciades els asseguraren una posició més sòlida que la de la majoria dels empleats d'Espanya. Adhuc trobaven una greu llacuna en la llei, per la facilitat amb què el patró podia procedir a certs acomiadaments sense causa justificada, explícita, a canvi d'una indemnització determinada. Però recentment una disposició del Ministeri del Treball tanca aquesta espletxa a l'arbitrarietat possible, obligant a la readmissió quan els Jurats Mixtos estimessin injustificat l'acomiadament. Per consegüent avui tenen una major estabilitat que la que les bases susdites els asseguraren.

Per altra banda, si la crisi s'aguditza per una gran elevació en les despeses de personal que pesen sobre els Bancs, la conseqüència inevitable ha d'ésser un augment en el nombre de parats, que és la més dolorosa contrarietat que pot caure sobre una classe organitzada si ha assolit ja unes condicions mímines de subsistència tolerable. Per consegüent, no estaria més en consonància amb l'hora actual cercar les màximes garanties en ordre a estabilitat, que no apretar en les pretensions econòmiques que si bé podrien ésser suportades per alguns, en canvi, podrien posar en perill de fallida a altres diversos?

La política social estava completement abandonada quan la República advingué a Espanya. Per això, necessàriament havia de produir-se una revolució total en la forma de remunerar i compensar el treball. Però, per dissot, per a tots, aquesta revolució ha d'operar-se coincidint amb l'etapa de més tremenda crisi econòmica, i el gran amor que les classes proletàries han demostrat pel nou règim, són un fre moral per a resistir a temptacions i pretensions que en altres circumstàncies haurien estat irrebutjables per justes. En aquestes circumstàncies no pot arribar-se en molts casos a límits que fa tan sols tres o quatre anys haurien semblat exagerats. Són aquestes les consideracions que es fa l'opinió neutra davant un problema tan delicat com el que ací es comenta, en l'esperança que els empleats de Banca, que avui constitueixen una classe disciplinada i conscient, sabran moderar i ajustar si és necessari, les seves pretensions, davant el temor de produir un greuissim dany a la República.

LA GRANDEZA DE L'HOMEN CONSISTEIX PAS EN AVENÇAR-SE AL SEU SEGLE, COSA IMPOSSIBLE PER ALTRA BANDA, SINO EN ENDERVINAR ELS SEUS DESIGS, RESPONDRE A LES SEVES NECESSITATS I GUIAR-LO A MARXAR ENDAVANT.

DR. RIZAL.

Joventut de Foment N. R.

Diumenge, 8 de gener.

A les 10 i quart en punt.

INAUGURACIÓ DE TEMPORADA

Presentació de l'Agrupació Artística de Foment, amb la preciosa comèdia en dos actes del nostre consoci En Pere Cavaller,

Els Germans Ferrerons

sota el següent repartiment:

Caterina	Srta. Monné.
Llenguarda	" Montlleó.
Balbina	" Pena.
Anton Maria	Sr. Ferré (Jaume).
Pere Pau	" Monné.
Marian dels Dolors	" Batlle.
Olaguer	" Ferré (Joan).
Sebastianet	" Sugranyes.

posada en escena amb tota propietat.

La xistosa comèdia en un acte

VIATGE DE BODES

desempenyat per les senyores Monner, Montlleó i els Srs. Jaume Ferré, Monner i Montlleó.

Notes: Les de costum.

PER ENCARRECS DE LOCALITATS A CONSERGERIA

El problema de la terra

L'INSTITUT DE REFORMA AGRARIA ALS PROPIETARIS DE FINQUES RUSTIQUES DE TOT ESPANYA

Ha estat circulada aquesta nota que transcrivím d'un diari madrileny:

"La Dirección general del Instituto de Reforma Agraria avisa a los propietarios de fincas rústicas de toda España que en primeros del mes de enero se abre el período declaratorio ante los Registros de la Propiedad de las fincas susceptibles de ser expropiadas con arreglo a la Base 5.ª de la ley de Reforma Agraria.

Interesa a todos los que posean bienes rústicos incluibles en cualquiera de los trece apartados de la citada Base, efectuar la declaración a tenor de las instrucciones publicadas en la "Gaceta de Madrid" y en los Boletines oficiales de las provincias, y que la Prensa diaria recogerá, atenta como siempre a todo motivo de interés nacional.

Téngase presente "que la declaración no es la inclusión definitiva en el inventario de fincas expropiables". Háganse las declaraciones acompañadas de las causas en que se fundamentan los derechos de excepción para no ser incluidos en el citado inventario. El Consejo ejecutivo del Instituto de Reforma Agraria estudiará todos los casos en que acompañe a la hoja declaratoria una reclamación y los resolverá en justicia y con arreglo a la letra y espíritu de la ley. Así se evitará el propietario incurrir en la sanción del párrafo 7 de la citada ley de Bases; señala explícitamente para los dueños de fincas que omitan obligado trámite declarativo, y que se fija en una multa cuyo importe se eleva al 20 por ciento del valor que se asigna al inmueble ocultado, y que por ser sanción fijada por la ley, habrá que aplicar inexorablemente."

Foment Nacionalista Republicà

D'acord amb l'article 29 dels nostres Estatuts, tindrà lloc diumenge que ve, dia 8 de l'actual, a les 3 de la tarda, la reunió general ordinària en la qual es donarà possessió al Consell Directiu darrerament elegit.

Reus, 4 de gener de 1933.—Per A. del C. D.—El Secretari, M. Cañals.

MERCAT

AVELLANES I AMETLLES

Avellana negreta a 52 pessetes el sac de 58'400 k.

Avellana comuna a 45 pessetes els 58'400 k.

Avellana gra 1.ª a 82 pessetes el quintà de 41'600 k.

Avellana mollar, a 78 pessetes.

Ametlla gra esperança 1.ª a 34 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra esperança 2.^a a 33 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra moll a 33 duros.

Ametlla gra llarguet tipo sobre 14, a 39 duros quintà de id. id.

Ametlla gra llarguet, classe propietari, segons tamany, de 34 a 35 duros quintà de 41'500 k.

Ametlla gra Marguet, tipo mitjà a 33 duros quita de 41'500 k.

Ametlla gra llarguet, tipo petit a 35 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra comú a 32 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, tipo 72/74, a 40 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, classe propietari, segons tamanys, de 36 a 37 duros quintà de 41'600 k.

Pinyons catalans a 515 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

Pinyons castellans a 515 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

ARROSSOS NOUS

	PTES.
Benlloc zero	48'-
" zero superior	49'-
" mig floret	50'-
" flor	51'-
" ideal	52'-
" matizat corrent	51'-
" matizat superior	54'-
" extra	55'-
Bombeta	75'-
Bomba pur	95'-
" extra	110'-
Arroc en brut	35'-

Preu per 100 kg. s/v. origen.

CEREALS, FARINES

I DESPULLS

Farines de força	100 k.	72'
" mitja força	" "	69'
Farineta	60 "	21'
Tercerilla	60 "	14'50
Trits	35 "	8'
Segó	25 "	7'
Civada	100 "	35'
Ordi	" "	33'
Sègol	" "	40'
Faves	" "	50'
Favons	" "	53'
Moresc Plata	" "	46'
" País	" "	43'
Guixes	" "	60'
Vesses	" "	48'50
Exp	" "	43'
Garrofes	40 "	10'75
" noves	" "	8'

Preu s/v. Reus, amb sac comprès.

OLIS

Camp 1. ^a , els 15 kg. a ptes. de	27-28
Camp 2. ^a , els 15 kg. a ptes. de	25-26
Urgell, els 15 kg. a ptes. de	31-32
Segarra, els 15 kg. a ptes. de	29-30
Tortosa, els 15 kg. a ptes. de	24-25
Aragó, els 15 kg. a ptes. de	30-31

VINS

Vi blanc camp	rals	9'
" negre camp	"	11'50
" blanc Coneja i Urgell	"	7'50
" rosat Coneja i Urgell	"	7'50
" negre Coneja i Urgell	"	9'
" negre Priorat sec	"	13'
" negre Priorat amistelat	"	13'50
" blanc Ribera Ebre	"	9'
" negre Ribera Ebre	"	12'
" blanc Mancha	"	11'75
" mistela blanca	"	15'
" negra vella	"	16'
Moscatell nou València	"	16'
" est blanc ensofrat	"	12'
" negre ensofrat	"	-
Vi negre nou de Benicarló	"	13'50
Preus per grau i carga de 121'8		
tres franc Reus.		
Alcohol Industrial 96/97°		252'
" Refinat vínic 96/97°		250'
" Destilat 95/96°		235'
... per hectòlitre franc Reus.		

LA BORSA

Cooperació de la Borsa de Barcelona
a les 4 de la tarda d'ahir

Dades facilitades pel Banc de Reus

MONEDA ESTRANGERA

LONDRES	40'90
PARÍS	47'50
NOVA YORK	12'30
ROMA	62'70
BERLÍN	2'92-93
BERNA	236'30
BRUXEL·LES	170'
BUENOS AIRES	3'16

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de
venciment corrent
el líquid dels quals ens sigui
coneugut.

OPERACIONS DE BÒRSA DESCOMpte DE CUPONS DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

Sucré de Maduixes

PURGANT IDEAL

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 en
tresol. Telèfon 46 B.

REGISTRE CIVIL

del dia 4 de gener de 1933

NAIXEMENTS

Felip Gómez López.

DEFUNCIONS

Marcel Catulí Reverter, 83 anys,
Llovera, 58. — Francesc Marquès
Ferrando, 70 anys, Manicomi.

MATRIMONIES

Cap.

HORARI DE TRENS

DE REUS A BARCELONA (Per Vilanova)

	Cor. Lleg. Expr. Mixte Expr. Lleg. Cor. Mixte Ràpid
Surt de Reus	*5'25 6'52 7'33 8'37 12'52 13'14 15'58 "17'05 21'14
Arriba Barna., baixador	7'56 9'01 9'16 13'09 14'34 15'27 19'14 20'17 23'05
Arriba Barna., estació	8'08 9'12 9'27 13'25 14'45 15'38 19'26 20'28 23'16

DE BARCELONA A REUS (Per Vilanova)

	Lleg. Ràpid Cor. Lleg. Expr. Mixte Lleg. Expr.
Surt Barcelona, estació	*5'27 8'27 9'18 14'— 14'48 15'40 18'43 19'58
Surt Barcelona, baixador	5'39 8'39 9'30 14'13 15'— 15'54 18'55 20'10
Arribada a Reus	9'18 10'19 12'52 16'22 16'39 20'23 21'02 21'51

DE TARRAGONA A BARCELONA (Per Vilanova)

	Cor. Lleg. Lleg. Expr. Lleg. Lleg. Lleg. Lleg.
Sortida de Tarragona	5'45 *7'20 10'— 12'55 13'40 16'40 18'05 20'35
Arribada Barna., baixador	7'56 9'01 12'38 14'14 15'27 19'24 20'17 22'38
Arribada Barna., estació	8'08 9'12 12'49 14'25 15'38 19'35 20'28 22'49

DE BARCELONA A TARRAGONA (Per Vilanova)

	Lleg. Expr. Cor. Lleg. Expr. Lleg. Lleg. Cor.
Sortida Barna., estació	*5'27 8'27 8'57 14'— 15'— 16'20 18'52 21'25
Sortida Barna., baixador	5'39 8'38 9'09 14'13 15'11 16'32 19'05 21'27
Arribada a Tarragona	8'04 10'03 11'56 15'56 16'30 19'16 20'48 23'45

El senyal * significa canvi de tren a Sant Vicenç.

El senyal " significa canvi de tren a Reda.

DE REUS A MORA LA NOVA

	Merc. Merc. Ràpid Cor. Expr. Merc. Mixte Expr.

</tbl_struct

EN OFOS FORINA SERRA

Insubstituible en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Línia regular

"ADRIA"

Società Anonima di Navigazione Marittima

FIUME

Servei fixe setmanal amb sortida de Tarragona
tots els divendres

per als següents ports: Marsella, Puerto Mauricio, Oneglia, Savona, Gènova, Liorna, Nàpoles, Palermo, Mesina, Malta, Catania, Bari Ancona, Trieste Venecia i Fiume. Admet càrrega amb coneixement directe amb transbord a Gènova als vapors del "Lloyd Triestino" per a tots els ports de l'Orient.

Properes sortides motonaus:

"DONIZETTI"

El divendres
6 de gener

"PUCCINI"

El divendres
13 de gener

"VERDI"

El divendres
20 de gener

"ROSSINI"

El divendres
27 de gener

ADMETENT CARREGA I PASSATGE

Per a informes i nòlids dirigir-se al seu consignatari

EMILI CARANDINI

Plaça Olózaga, 10, pral. - Telèfon 271

Tarragona

CALDO VEGETAL

ROTTI

EN CUBETS 10 CTS.

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liege (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Subscripció pública

25.000 CEDULES DE CREDIT LOCAL AL 5 I MIG PER CENT

amortitzables en 50 anys com a màxim, a la par o per lots, per sorteigs semestrals, amb cupons trimestrals de venciment primer de Gener, primer d'Abril, primer de Juliol i primer d'Octubre.

EMISSIÓ AMB LOTS

autoritzada per Llei de 20 de Desembre de 1932.

Aquestes cèdules participaran cada any, fins al complet reembors, en dos sorteigs de lots, que comprendran respectivament:

	Sorteig de Juny	Sorteig de Desembre
1 cèdula reemborsada per Pts. 50.000	1 cèdula reemborsada per Pts. 20.000	
2 » » » 5.000	2 » » » 5.000	
4 » » » 2.000	4 » » » 2.000	
10 » » » 1.000	14 » » » 1.000	

que representa anualment 38 cèdules reemborsades per Pts. 130.000 i després de 50 anys 1.900 cèdules reemborsades per Pts. 6.500.000.

L'amortització de les Cèdules reemborsables a la par es ve- rificarà en el sorteig del mes de Desembre de cada any i tindran lloc davant de Notari.

Típus de subscripció 92 per 100 o sigui Pts. 460 per títols, amb cupó primer d'Abril de 1933.

El primer sorteig se celebrarà pel Juny de 1933.

**ADMETEM SUBSCRIPCIONS
LLIURE DE COMISSIO**

Breu resposta al senyor J. Banús i Sans

El comentari que el senyor Banús inseria a "Les Circumstàncies" de dimarts passat és d'un tot inadequat i d'unes proporcions exagerades en relació al solt que va motivar-lo.

Les qüestions d'ordre particular les creiem impròpies d'una polèmica periodística.

L'únic aspecte del seu comentari que en tot cas interessa recollir, és el que confirma la pertinència de l'allusió que ha molestat exageradament al senyor Banús.

Edicte de la Comissió de responsabilitats

Madrid, 4.—La "Gaceta" publica un edicte de la Comissió de responsabilitats de les Corts Constituents eitant i emplaçant als senyors Alfons de Borbó Habsburg, Ferran Maria Baviera i Borbó, Guillem W. Solms Solms i Rafel Benjumea, per a que compareguin davant l'esmentada Comissió en el terme de deu dies, sota apercibiment de seguir el procediment incoat contra ells, essent processats i jutjats en rebellia.

Aquest edicte el firma com a secretari el senyor Ricard Samper, amb el ben vist del president senyor Ferran Pinyuela.

COMPREU "LA CAMPANA DE GRACIA", SETMANARI D'ESQUERRA.

Vida Corporativa

BANDA MUNICIPAL

Havent-se de proveir diverses places d'aquesta Banda Municipal i d'acord amb l'article segon del seu Reglament, es convoca a concurs per al següent instrumental:

Un Requint en mi bemol. Principal.

Un Clarinet en si bemol. Primera.

Un Fiscorn tenor. Segona.

Per a prendre part en aquest concurs deurà presentar-se la corresponent sollicitud a la Junta de Govern dintre dels vuit dies, a comptar des d'avui.

El concurs tindrà lloc el vinent dilluns dia 9 de gener, a les 10 de la veslla, en el mateix local de la Banda.

Reus, 30 de desembre de 1932.—
El secretari, Joan Martra.

Informació telegràfica i telefònica

EL PORT DE CAMBRILS

Madrid, 4.—La "Gaceta" publica una ordre adjudicant definitivament al senyor Antoni González Garro, per 1.873.000 pessetes, la subhasta per a la construcció de les obres del port de Cambrils (Tarragona).

SUBVENCIONS PER A EDIFICS ESCOLARS A CATALUNYA

Madrid, 4.—La "Gaceta" publica una ordre concedint a l'Ajuntament de Torroella de Montgrí (Girona) 60.000 pessetes per a un edifici construït amb destí a dues escoles graduades.

Idem a l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès la subvenció de 80.000 pessetes.

Idem a l'Ajuntament d'Ametlla de Mar (Tarragona) la subvenció de 60.000 pessetes per l'edifici amb destí a dues escoles graduades.

Idem aprovant el projecte formulat per l'arquitecte senyor Josep Riera Reguer per a la construcció per l'Ajuntament de Campdevànol (Girona) d'un edifici amb destí a dues escoles unitàries i disposa es concedeixi en un principi a l'expressat Ajuntament la subvenció de 18.000 pessetes.

Idem el projecte formulat per l'Oficina tècnica per a la construcció d'un edifici amb destí a dues escoles unitàries, una per a nens i altra per a nenes, a Cabacés (Tarragona).

El pressupost ascendeix a pessetes 61.826.

L'Estat abonarà 46.369 pessetes, aportant la resta l'Ajuntament interessat.

Idem idem dues escoles unitàries una per a nens i altra per a nenes, a Isona (Lleida).

Els pressupostos són de pessetes 68.542.

L'Estat contribueix amb 48.569.

L'EVASIO DELS DEPORTATS DE VILLA CISNEROS

Madrid, 4.—S'ha rebut un telegrama de Sant Lluís del Senegal, dient que ni allí ni a Mauritània s'ha vist cap vele francès amb els deportats que es feren escàpols de Villa Cisneros.

Persona que ha residit molt de temps a Villa Cisneros ens deia avui a la Direcció de Colònies i Marroc que era difícil afirmar el rumb que poguésser haver pres la ballandra que conduïa als evadits, puix poden haver-se dirigit a Àfrica, on fàcilment trobarien mitjans de transport per a traslladar-los a França o Anglaterra.

El ministre de Marina digué, contestant a preguntes dels periodistes, que la cosa no té major importància, afegint que el Govern s'ha limitat a donar les ordres pertinents i no res més.

El fet—continuà dient—no té tanta importància com per a que ens ocupem tant d'ell. Amb tot la destitució del capità de fragata senyor Diezma, que manava el "Cànoves", ha estat fulminant, havent resignat el comandament en el segon dia a bord, senyor Magaz.

El capità de fragata senyor Diezma ha estat sumariat per a exigir-li les responsabilitats que puguin correspondre-li.

El "Canalejas" ha anat a substituir a l'"Arcila", vaixell petit que es trobava dedicat a treballs cartogràfics a Canàries, aixecant plànols hidrogràfics en aquelles aigües.

Mana el "Canalejas" el tinent de navili senyor Cubillo, al qual he donat ordres de posar-se a les del governador general de Sahara.

Acabà el ministre dient que el fet en si no té importància, puix els que s'han escapat han estat poques.

A migdia ens hem entrevistat amb el director del Marroc i Colò-

nies, per a preguntar-li si havia rebut noves notícies de l'evasió de 29 deportats de Villa Cisneros.

El senyor Duque ens digué que estava mancat de notícies.

A les vuit del matí s'ha elevat un aparell de l'aeròdrom militar de Getafe, en viatge directe fins a Cap Juby, amb el fi de traslladar des del dit lloc a Villa Cisneros al governador general del Sahara Espanyol.

EL PROBLEMA DEL CARBO

Madrid, 4.—El ministre d'Agricultura manifestà que s'ha nomenat representant de patrons i obrers del Comitè de combustibles per a formar part de la Comissió interministerial en la distribució de 100.000 tones de carbó. La Comissió—digué—estudiarà les possibilitats de l'exportació de carbó nacional.

El Consell d'ahir—afegí—assegnyà la conveniència de modificar el règim de comerç, exportació i venda de carbons en els ports espanyols. S'ha de tenir en compte els convenis i pactes entre la Federació i el sindicat carboner i els sindicats de magatzemistes. Com que malgrat d'aquestes solucions no es remedia totalment l'assumpte del carbó, se'n convocat una Conferència Hullera, per a abordar la nova estructura que ha de donar-se a la producció. Quan l'Estat es veu obligat a intervenir tan freqüentment, deu fer-ho no solament per a salvar les situacions difícils, sinó per a decidir d'una vegada el règim ordenador.

LA CONFERENCIA DE LA BANCA

Madrid, 4.—S'ha représ la conferència de salaris de la Banca, amb tota normalitat, comunicantse pel president a les dues parts representades que el ministre no havia pres encara cap decisió respecte el recurs interposat pels patrons sobre la duplicitat de contractes de treball.

Seguint els acords anteriors, continuen les discussions per les bases que no són fonamentalment de sentit econòmic.

Es tracta de les bases referents a les indemnitzacions per inutilitat física i defunció, essent aprovades després de forta discussió, havent accedit en dues o tres cosecs els representants dels banquers a les peticions dels empleats.

Imp. FOMENT

Grup Feminal de Foment N. R.

Diumenge, 8 gener 1933

A les 11'30 del matí

CONFERÈNCIA PÚBLICA

a càrrec del Diputat a la Generalitat

En Josep Andreu Abelló

Tema: "La Dona i la Política"